

Rozhodnutí Městského soudu v Praze ze dne 10.01.1968, sp. zn. 6 Co 675/67, ECLI:CZ:MSPH:1968:6.CO.675.1967.1

Číslo: 16/1969

Právní věta: Jestliže byla škoda způsobena okolnostmi, které mají původ v provozu, nemůže se provozovatel zprostit odpovědnosti, a to ani poukazem na neodvratitelný úkon třetí osoby.

Soud: Městský soud v Praze

Datum rozhodnutí: 10.01.1968

Spisová značka: 6 Co 675/67

Číslo rozhodnutí: 16

Číslo sešitu: 2

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Náhrada škody, Odpovědnost za škodu způsobenou provozem motorových prostředků, Odpovědnost za škodu způsobenou provozem zvláště nebezpečným

Předpisy: 40/1964 Sb. § 427
§ 428

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Obvodní soud pro Prahu 7 zamítl rozsudkem z 30. 8. 1967 žalobu, již se žalobkyně domáhala na žalovaném (Dopravním podniku hl. m. P.) jako provozovateli náhrady škody (1.271 Kčs s přísl.), kterou utrpěla dne 12. 10. 1966 úrazem při náhlém zastavení autobusu. Soud prvního stupně dospěl k přesvědčení, že škoda vzniklá žalobkyni nesouvisí s provozem, když skutečnost, jež byla počátkem úrazového děje – jednání chodce, který vstoupil do jízdny dráhy autobusu – nemůže být pokládána za okolnost mající původ v provozu. Podle názoru soudu prvního stupně nemohlo být škodě zabráněno ani při vynaložení veškerého úsilí ze strany žalovaného; když hluchý chodec vstoupil bez ohledu na dopravní předpisy do jízdny dráhy autobusu, nezbylo řidiči, který jel přiměřenou rychlostí, nic jiného, než aby prudce zabrzdil a zastavil.

K odvolání žalobkyně změnil Městský soud v Praze rozsudkem z 10. 1. 1968 rozsudek soudu prvního stupně tak, že je žaloba opodstatněna co do základu v plném rozsahu; soudu prvního stupně uložil odvolací soud, aby rozhodl o výši škody a nákladech řízení (včetně nákladů odvolacího řízení).

Z odůvodnění:

Základní pochybení soudu prvního stupně shledal odvolací soud v právním posouzení věci.

Soud prvního stupně uvažoval správně i o předpisech předcházejících nynější úpravě (§ 4 zák. č.

63/1951 Sb.), avšak došel k mylnému úsudku, že totiž ustanovení § 427 a 428 o. z. vyjadřují toliko jinými slovy - bez meritorní změny - obdobná hmotněprávní ustanovení zák. č. 63/1951 Sb. V této souvislosti přehlédl soud prvního stupně zejména, že úprava odpovědnosti za škodu způsobenou provozem dopravních prostředků v občanském zákoníku je odlišná od dřívější úpravy (v zák. č. 63/1951 Sb.) již tím, že byla vypuštěna podrobná liberační ustanovení uvedená dříve v § 4 odst. 1 (č. 1 a 2), 4 zák. č. 63/1951 Sb.; a právě ve smyslu těchto liberačních ustanovení vykládal soud prvního stupně ustanovení § 427 a 428 o. z.

S tímto výkladem § 427 a 428 o. z. však není možno souhlasit.

Podle § 427 odst. 1 o. z. odpovídá organizace provozující dopravu za škodu vyvolanou zvláštní povahou tohoto provozu. Jde o objektivní odpovědnost (odpovědnost bez zřetele na zavinění), jíž se provozovatel nemůže zprostit, jestliže škoda byla způsobena okolnostmi, které mají původ v provozu (§ 428 o. z., první věta).

V této věci byl způsoben úraz žalobkyně prudkým zabrzděním dopravního prostředku, který provozuje žalovaný. Rychlost jízdy tohoto dopravního prostředku (autobusu) je specifickou vlastností tohoto provozu a prudkost zastavení je okolností, která má původ v tomto provozu: není tedy na místě přesvědčení soudu prvního stupně, že škoda vzniklá žalobkyni nesouvisí s provozem. Na tom nic nemění ani zjištění, že počínání řidiče autobusu (prudké zabrzdění a zastavení) bylo důsledkem neopatrného chování chodce; v tomto směru nelze přece pominout, že ustanovení § 428 o. z. nezná již liberační ustanovení dřívějšího zák. č. 63/1951 Sb. o neodvratitelném úkonu třetí osoby.

Úvaha soudu prvního stupně o zproštění žalovaného odpovědnosti tím, že bylo prokázáno, že škodě nemohlo být zabráněno ani vynaložením veškerého úsilí ze strany žalovaného ve smyslu § 428 o. z. (druhé věty) neobstojí z toho důvodu, že tato věta se vztahuje pouze na případ škod, jež nemají původ v provozu. To plyne ze slova „jinak“, kterým je zmíněná věta uvedena. Je-li tedy prokázáno, že byla škoda způsobena okolnostmi, které mají původ v provozu, nemůže se žalovaný zprostit odpovědnosti a to ani poukazem na neodvratitelný úkon třetí osoby.

Se zřetelem k těmto důvodům změnil odvolací soud rozsudek prvního stupně (§ 220 odst. 1 o. s. ř.). Protože soud prvního stupně - vzhledem ke svému právnímu názoru - neshromáždil potřebné podklady pro rozhodnutí o výši škody, rozhodl odvolací soud formou mezitímního rozsudku (§ 152 odst. 2 o. s. ř.) jen o základu žaloby.